

Předseda Rady pro obrannou politiku Karaganov: JSME PROTI VELKÉMU ZÁPADU, KTERÝ SE DŘÍVE NEBO POZDĚJI ZAČNE HROUTIT (Rozhovor)

- CZ24 News | 30. dubna 2022

Podle názoru Sergeje Karaganova, doktora historických věd, čestného předsedy Rady pro zahraniční a obrannou politiku, se známky tohoto úpadku hromadily již dříve – celé 20. století. Proces se urychlil, když SSSR a poté Čína získaly jaderné zbraně.

Demokracie a pohodlné režimy

Ukrajinský konflikt je jedním z klíčových, ale není první ani poslední epizodou poklesu západoevropské dominance na naší planetě. Pokud se ovšem podaří vyhnout všeobecné jaderné válce a konci lidských dějin. Podle názoru Sergeje Karaganova, doktora historických věd, čestného předsedy Rady pro zahraniční a obrannou politiku, se známky tohoto úpadku hromadily již dříve – celé 20. století. Proces se urychlil, když SSSR a poté Čína získaly jaderné zbraně. To podkopalo základ dominance Západu – jeho téměř pět století trvající vojenskou převahu.

Zdálo se, že po rozpadu SSSR se proces obrátil, ale s obrodou Ruska v roce 2000 a vzestupem Číny a dalších „nezápadních zemí“, které se objevily, se znovu zrychlil.

Sergeji Alexandroviči, jak vidíte současný konflikt na Ukrajině, když ho vezmete v širším historickém a geopolitickém kontextu?

Sergej Karaganov: Západ vede zoufalý boj o udržení své hegemonie, která mu umožnila čerpat světový produkt ve svůj prospěch. V ideologické rovině je to prezentováno jako boj mezi liberálními demokraciemi a autoritářstvím (před tím komunismem). Ale kdyby Rusko a Čína byly demokraciemi a západní země monarchiemi, pak by se vedl boj proti „bezbožnému liberalismu“. Je to boj skupiny zemí o výsadní postavení. Nicméně mnozí věří současnému slovnímu obalu tohoto boje. Západ využívá všechny nemalé zbývající rezervy – v poválečném ekonomickém systému vytvořeném podle jeho vzorů (sankce), v informačním prostoru (vlna rusofobie nevídaná od Hitlerových dob), k tomu, aby udržel svoje pozice. **Ukrajina měla sehrát roli oštěpu, jehož hrot se nachází v srdci vojensko-politického jádra „ne Západu“ - Ruska.** Tohle je skutečný boj. Chtěli by nás oslabit a zničit, litující, že tak neučinili v 90tých letech. Bude to těžké období. Ale takový je osud Ruska – stát na předních hranicích. Je třeba se sjednotit, vydržet a zvítězit. Myslím, že Západ se bude muset smířit se skromnějším postavením ve světovém systému. *Západ vede zoufalý boj o udržení své hegemonie, která mu umožňuje čerpat světové bohatství ve svůj prospěch* **V rozhovorech, které Rusko vede s Ukrajinou, se zejména diskutuje o seznamu zemí, které se mohou stát garanty nejaderného, neutrálního statutu Kyjeva. Mohou se ale tyto dohody stát zárukou, že se Ukrajina opět nepromění v „anti-Rusko“ a po určité době ji nebudeme muset opět denacifikovat?**

I nejmenší finanční příspěvek velice pomáhá! Děkujeme!

CHCI PŘÍSPĚT

Sergej Karaganov: Takové dohody s Ukrajinou mohou být zatím pouze přestávkou před novými výzvami, kterým bude Rusko čelit, pokud nevyřešíme „ukrajinskou otázku“. Neřešili jsme problémy s Ukrajinou na začátku 90. let, neřešili jsme problémy v roce 2000. Ani v roce 2014 jsme tyto problémy plně nevyřešili. **A nyní s jistotou víme, že západní partneři zaprvé nejsou důvěryhodní a zadruhé nelze s nimi dosáhnout žádné dohody. Nemluvím o vedení Ukrajiny,** které celých těch 30 let postupně degradovalo. Ted' ani nevíme, s kým tam máme jednat, kromě některých individuálních osobností a ukrajinského prezidenta, kteří jsou s největší pravděpodobností řízení zvenčí. Totéž může být i v budoucnu. Ukrajina může, samozřejmě, přijmout bezpečnostní záruky od jiných zemí. My musíme vyjednávat. **Ale pro Rusko bude jedinou zárukou naší bezpečnosti za prvé úplná demilitarizace územního celku, který zde zůstane, současně se zákazem držení těžkých zbraní touto zemí. A za druhé vytvoření na území Ukrajiny - na co největší ploše, ale v žádném případě ne na celém území Ukrajiny - spřátelených vlád.** K tomu, aby taková varianta byla pro světové hráče přijatelná, bude samozřejmě, nutné dohodnout vnější bezpečnostní záruky. Ale v každém případě je to jen malá část velkého řešení. Toto zaprvé.

Zadruhé. V současné době jsme, podle mého názoru, ještě nevyřešili hlavní problém, kterým je demilitarizace a denacifikace Ukrajiny a osvobození Donbasu. Bude se to muset vyřešit vojenskými prostředky, jednání jsou v této fázi k ničemu. Je však třeba vzít v úvahu, že západní vůdci kyjevského režimu budou vojenskou operaci všemi prostředky protahovat ve snaze způsobit Rusku maximální škody a bojovat do posledního Ukrajince.

Nedojde k „syrianizaci“ konfliktu na Ukrajině? Zasekneme se tam jako v Afghánistánu?

Sergej Karaganov: „Afghánizace“ Ukrajiny je cílem některých našich západních rivalů, v každém případě cílem Spojených států. V Sýrii se takovým cílem netajili, ale nevyšlo to. **Nyní musíme pochopit, že dlouhodobé vojenské akce jsou v zájmu Spojených států. My ale musíme řešit hlavní vojenské úkoly.** Přirozeně nejsem připraven radit našemu vojensko-politickému vedení, ale zvenčí se mi zdá, že je nutné co nejdříve dokončit porážku hlavních uskupení ozbrojených sil Ukrajiny, zničit její armádní infrastrukturu. A vytvořit na významné části území Ukrajiny dostatek proruských režimů. To z mého pohledu znamená, že pokusy dostat se k západní hranici, jak navrhuji někteří naši pozorovatelé, a následně ovládnout celou Ukrajinu, jsou kontraproduktivní. Ukrajina žila z velké části z dotací i v sovětských dobách. Nyní Ukrajina zchudla. Jedná se o nejchudší zemi v Evropě z hlediska HDP na obyvatele a připadá mi nevhodné brát na sebe takové břemeno. Mimo jiné je třeba pochopit, že prostředky investované do rozvoje Sibiře a Dálného východu jsou mnohem perspektivnější. Prostě musíme napravit situaci na Západě tak, abychom vyloučili vojenskou hrozbu z této strany. Ukrajina nás nutně odvádí od rozvoje mnohem slibnějšího východního směru. Musíme se zamyslet nad tím, jak tento negativní dopad minimalizovat.

Rusofobie - každodenní, politická se na Západě stala normou. Ve vztahu k Evropě se dokonce do politického užívání zavedl termín „Čtvrtý Reich“. Myslíte si, že takové závěry jsou předčasné?

Sergěj Karaganov: O historických kořenech současného zhoršení jsem mluvil na začátku našeho rozhovoru. **Rusofobie v Evropě má hluboké historické kořeny.** Ale současný nárůst je

fenomenální a je podobný antisemitismu, honu na čarodějnice v minulých staletích. *Souvisí to s okolností, zdá se mi, že na Západě, zejména v Evropě, hromada nevyřešených problémů roste a roste.* Sociální, politické, ekonomické. Současné elity tuto výzvu nezvládají. Hlavní z nich je redukce a absolutní zbídačení střední třídy, která tvoří základ západních společností. Současná podoba vlády tomuto tlaku nemůže odolat. Přitom demokracie, na rozdíl od všeobecného přesvědčení, velmi často, a zvláště nyní, potřebují vnějšího nepřítele. Protiruské nálady jsou napumpované už půldruhé dekády. Pandemie covidu na chvíli odvedla pozornost evropských elit. Covid ale fungoval jen dva roky. Více než jednou jsem napsal, že když covid začal končit, musíme očekávat vypuknutí nové války. **Nyní je ukrajinský konflikt samozřejmě mocným nástrojem, jak odvrátit pozornost západní veřejnosti od vnitřních problémů.** To je na jedné straně. Na druhou stranu v Evropě chápou, že jejich rozvojové plány jsou zmařeny. Během 70 let, které uplynuly od konce druhé světové války, Evropané zapomněli na svou historii a mysleli si, že jsou v situaci věčného míru. Namlouvali si, že rozšíření NATO nepovede k válce. I když lidé jako já upozorňují na nebezpečí už desítky let. *A nyní se svět Evropy doslova obrátil vzhůru nohama. A hněv, který kvůli tomu vznikl, padá i na Rusko.* Převrátil se klidný obrázek evropského občana.

Dodáváme plyn na Západ. A kolektivní Západ dodává zbraně Ukrajině, aby těmito zbraněmi mohla zabít ruské vojáky. Potřebujeme dnes prolomit tento začarovaný kruh?

Sergej Karaganov: Ekonomické vztahy Ruska se Západem jsou de facto revidovány – to je zcela objektivní proces, roztažený v čase. Teď si jen musíme spočítat, jak moc je tato rychlá roztržka pro Rusko výhodná. Ale zdá se, že dříve nebo později, nebo spíše dříve, **budeme muset nastolit otázku odříznutí kanálů pro dodávky zbraní na Ukrajinu, což je ze strany Západu absolutně nepřátelský akt. To může vést k potřebě eskalace úderů na vojenské cíle, které jsou již mimo Ukrajinu. A to podél dopravních tepen. A samozřejmě musíme přerušit všechny dopravní tepny na západě Ukrajiny. Ale to je úkol vojensko-politického velení.** A jak se konflikt na Ukrajině protahuje, pravděpodobnost takzvané horizontální a vertikální eskalace se bude zvyšovat. Tedy rozšíření konfliktu. A možná i převedení na vyšší a děsivější úroveň zbraní. Tato otázka je bohužel čím dál naléhavější.

Musíme pochopit, že žijeme ve světě, ve kterém neexistují žádná pravidla a slušno st. Jsou zničeny. Máme co do činění se západními elitami, které ztratily orientaci. Nejmarkantnějším příkladem je pro mě zmrazení aktiv Centrální banky Ruska. Dobře, samo o sobě je to banditský čin. Ale tento banditský čin je namířen proti jaderné supervelmoci. To bylo v zásadě považováno za nemožné i v teorii mezinárodních vztahů, v teorii jaderného odstrašování. **Toto je válečný akt. A to už otevírá zcela nekonečné možnosti pro odpověď.**

Například jednoduše převést tuto úroveň na opačnou hrozbu a požadovat nejen peníze zpět, ale i kompenzaci.

Mám podezření, že naše vedení zvažuje různé možnosti. **Ale z mého pohledu vnějšího pozorovatele je zabavení majetku již absolutní „casus belli“.** Silně podezírám, že pokud se my a naši západní partneři nezastavíme včas, konflikt se posune na zcela novou úroveň. Situace ale může být ještě nebezpečnější. Když jsme měli karibskou krizi, stále jsme jednali s odpovědnými politiky, kteří prošli druhou světovou válkou. Nyní je úroveň politických elit na Západě nesrovnatelně nižší. I ve Spojených státech, kde ještě zůstaly zbytky strategické vize. V Americe teď nevidím téměř žádné známky realistického myšlení. Možná jen v oblasti Pentagonu. Nevím dost o tom, co se děje uvnitř. Ale to, co dělají Američané, přičemž americká vládnoucí elita je také hluboce rozdělena, **vyvolává zděšení.** Není jasné, jak s touto administrativou „hrát“, aby zvýšila vklad a dosáhla kompromisu. **Zdá se mi, že nyní rychle roste riziko eskalace na úroveň totální války. Tohle je kubánská raketová krize.**

Kdo jsou dnes naši přirození spojenci? A jak jim můžete věřit?

Sergej Karaganov: Většina světa nás nepřímou nebo přímo podporuje. Proti nám stojí *velký Západ, který se také dříve nebo později začne hroutit*. Máme za sebou obrovské množství zemí, které těší, že jsme podkopali a podkopáváme nadvládu Spojených států a Západu. Většina zemí světa je připravena k tomu, aby s námi komunikovaly a spolupracovaly. Samozřejmě je třeba vzít v úvahu jejich stále výraznou závislost na struktuře ekonomických vztahů, která byla celému světu vnucena v letech západní nadvlády. Nejprve v nesovětském světě a poté ve světě po rozpadu Sovětského svazu. Proto je výstup z tohoto systému drahý a vyžaduje čas. Ale v geopolitickém boji máme důležité silné stránky. *V minulém soupeření s USA a Západem jsme měli obrovské závazky*. Například takzvaní spojenci z východní Evropy byli drazí a nespolehliví. Což se rychle vyjasnilo. Utratili jsme monstrózní peníze za socialistické orientace režimů ve třetím světě. A nakonec jsme měli nepřátelské vztahy s Čínou. Nyní máme s Čínou, která je již druhá, a brzy bude první mocností na světě, vztahy, které jsou přátelské a téměř spojenecké. Máme výborné vztahy se světovou velmocí – Indií. Proto můžeme být v klidu ohledně situace, ve které žijeme. Doufám, že i na Západě jednou pochopí, že zoufalý boj o pokračování dominance, který je provázen ztrátou pozic, nemá smysl. Teď doufají, že vyřadí Rusko, vyřadí pivota, na kterém je z velké části založen „ne Západ“.

Existuje takový známý výraz: „Angličanka se posere.“ Někdy je připisován Suvorovi. Teprve nyní je tato „Angličanka“ také kolektivní, včetně kolektivního Západu. Má Rusko na takovou „Angličanku“ co odpovědět?

Sergej Karaganov: Myslím, že bychom měli odpovědět pohrdavým mlčením. Ať serou. My bychom se měli ve větší míře věnovat nikoliv tomu, že serou, ale tomu, co děláme my sami. Vždycky budou srát, dokud budou existovat. Hlavní, co bychom si měli zapamatovat, je nenechat se „unést“ bojem s těmi, kteří serou, ale **podílet se na zvelebování vlastní země**. Včetně, a především, opakují, východních oblastí Ruska. K tomu je třeba na určitou dobu vstoupit do „pevnosti“ Rusko, otevřené spolupráci s těmi, s nimiž bychom chtěli a můžeme spolupracovat, ale uzavřené vůči těm, kdo škodí.

Globalizace nyní vytvořila jakýsi obraz „světového člověka“. To znamená, že nemá žádnou státní příslušnost, nemá žádný vztah k vlasti. Změní z vašeho pohledu události na Ukrajině tento trend?

Sergej Karaganov: *Globalizace vytvořila a po desetiletí rozvíjela, především na Západě, člověka, který ztrácí kontakt se svou vlastí*. Na druhou stranu globalizace zároveň vytvořila velkou vrstvu lidí, kteří obecně odmítají základní lidské hodnoty. **Nyní již 5-6 let probíhá rychlý proces ekonomické deglobalizace**. Během covidu velmi prudce zesílila. Ukrajinská krize tento proces ještě více katalyzuje. Myslím, že tito „světoví lidé“ nemají v blízké budoucnosti žádnou budoucnost. Ztratí půdu pod nohama jak tady, tak ve zbytku světa. Do popředí se dostanou národní síly, národní vůdci, národní zájmy, národní hodnoty. Nyní i my svými akcemi na Ukrajině přispíváme k návratu světa z virtuálního a globálního k reálnému a národnímu.

Evropané, například ve Francii, jsou nyní prakticky odříznuti od jakýchkoli alternativních, neprozápadních informací. Co se z vašeho pohledu stane s kdysi jednotnými globálními informačními sítěmi?

Sergej Karaganov: Nyní probíhají procesy znárodnění internetu. Pokusy Západu uvalit na nás informační blokádu tento proces jen urychlí. Bude rozdrčen. To lze říci s hořkostí. Dá se o tom mluvit s radostí. Ale to je objektivní proces. Myslím, že stejně jako velmi brzy dojde k rozdělení obřích digitálních společností. Protože je zcela zřejmé, že budou v té či oné míře znárodněny. **Informační prostor je: a) znárodněn; b) přestává být spolehlivým zdrojem informací**. To se děje už dlouho. Zdá se mi, že právě nyní probíhá velmi zajímavý proces související s tím, že množství

informací či dezinformací, které každý člověk dostává, vede ke zvýšení hodnoty úrovně lidské inteligence, inteligence a intuice, nikoli jen znalosti. Nemyslím si, že umělá inteligence může nahradit člověka. Na Západě se snaží Rusko informačně izolovat, a protože jde také o skutečnou sociální a morální výzvu nové morální atmosféře, kterou elity většiny západních zemí v posledních letech vytvořily. Jsme normální. Jsme národní. Jsme pro suverenitu. Jsme pro lásku mezi mužem a ženou. Proto jsme již byli zablokováni a nyní se snaží blokovat ještě silněji.

Linie Internacionály je dobře známá - „zničíme celý svět násilí do základů, a pak...“.
Předpokládejme, že se nám podaří zničit ten svět násilí, unipolární, který vytvořili Američané. A co bude dál?

Sergej Karaganov: *Dojde k částečnému návratu normality, k normálním hodnotám.* V Rusku jsme je neodmítli. O konturách budoucnosti. Myslím, že pokud svět nesklouzne do všeobecné jaderné války, pak to bude budoucnost skupin států a jednotlivých států. Jednoduše nepředvídám budoucnost sjednocené Evropy. USA, myslím, se budou rozvíjet, i když ztratí své pozice. V Asii se v tichosti vytvoří nový střed světa, podmíněně „Velká Eurasie“, ke kterému se, doufám, připojíme a zanecháme za sebou „petrovskou“ stránku našich dějin. Dostali jsme hodně z Evropy. Měli bychom jí být vděční. Ale už si od ní nemáme skoro nic vzít. A vidíme to nyní, včetně morální, politické a ekonomické sféry. Po přežití současné mezinárodní krize doufám, že najdeme nové příležitosti pro spolupráci s evropskými státy. Jsou to sousedé, vrátí se do normálu. A to znamená, že ty prvky v jejich kultuře, které nás spojují, budou obnoveny. Abychom se ale dožili tak zářné budoucnosti, je třeba se vyhnout termonukleární katastrofě, důstojně snášet začínající potíže a zabránit rozkolu společnosti. **Budeme mít tvrdý politický režim a jinou ekonomiku. Muž se musí konečně pokřižovat. Kohout kloval.**

Sledujte nás na Telegramu: t.me/cz24news

Autor: Vladimír Ponomarev

ZDROJ: Rossijskaja Gazeta / novarepublika.cz

Překlad: St. Hroch